

GENERALİZE BİR FAVUS VAK'ASI

Dr. Gönül Ergenekon (x)

Dr. Ayten Ural (xx)

Ö Z E T :

Saçlı deri, tırnak ve yaygın deri lezyonları bulunan onbeş yaşında bir favus vak'ası takdim edildi.

G İ R İ Ş

Favus dermatophitlerin yapmış olduğu bir mantar enfeksiyonudur (1,2) Saçlı deri, deri ve tırnak tutulmasına rastlanılmaktadır. Polikliniğimize baş vuran favus vak'aları arasında ilk defa böyle generalize favus vak'asına rastlamamız dolayısıyla neşretmeyi uygun bulduk.

Vak'anın taktimi; Feride Binici, 15 yaşında Tekmanlı bir kız çocuğu (Prot. No. 11662) Polikliniğimize baskındaki sac dökülmesi baş ve gövdesindeki kabuklu deri döküntüleri şikayetleri ile baş vurdu. Hikayesinde baskındaki kabukların, saç dökülmelerinin on sene önceden başladığı ve deri bulgularında yedi sene önce başladığı ve gittikçe gövdesine kol ve bacaklarına yayıldığı öğrenildi.

Sistem muayeneleri; Hastada patolojik bir bulgu tesbit edilemedi.

Dermatolojik muayenesi; Saçlı deride, oksipital bölgede kaplanmış durumda atrofik alopesi ve yer yer scutulmlar vardı. Başın çevresinde çember şeklinde sağlam saçlar mevcuttu. Deride özellikle diz ve dirsekte olmak üzere kollarında bacaklarında gövdesinde yaygın olarak sarı fincan şeklinde scutulmlar (Şekil: I), sağ elinin yüzük parmağının tırnağında kırılma ve yenme mevcuttu.

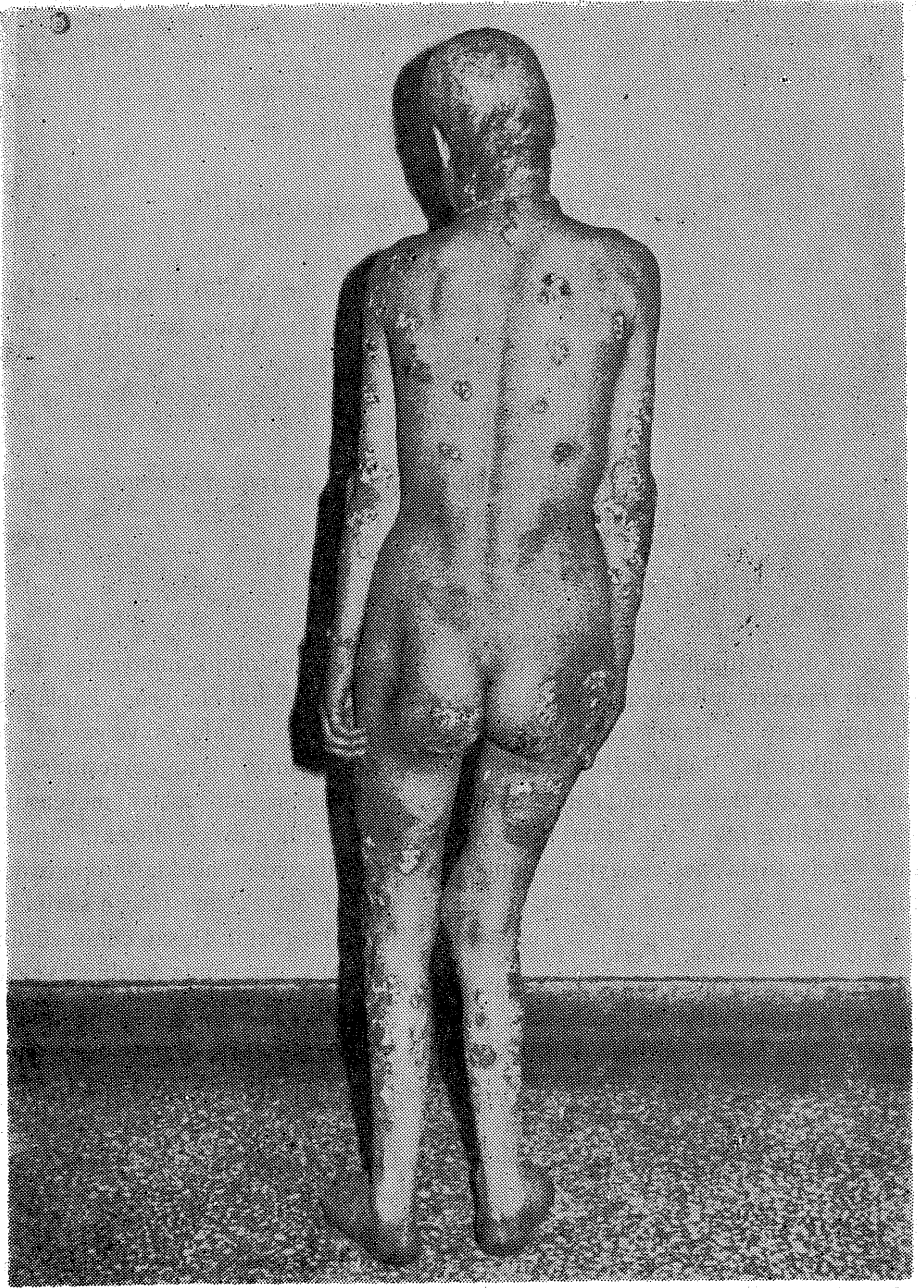
Laboratuvar bulguları; Kan: Hb. 12 gr. K: K 4200.000 B.K. 8400 Tromsit 300000 Formül Lökosit: Parçal 68, Eozinofil 2, Lenfo 30, Sediman tasyon: yarım saatte 3 mm. bir saatte 8 mm.

İdrar ve gaita bulguları normaldi.

Saçlı deri ve tırnak lezyonlarından yapılan nativ preparatta hyfalar ve sporlar görüldü. Gövdeden alınan mater-

(x) Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji uzman asistanı

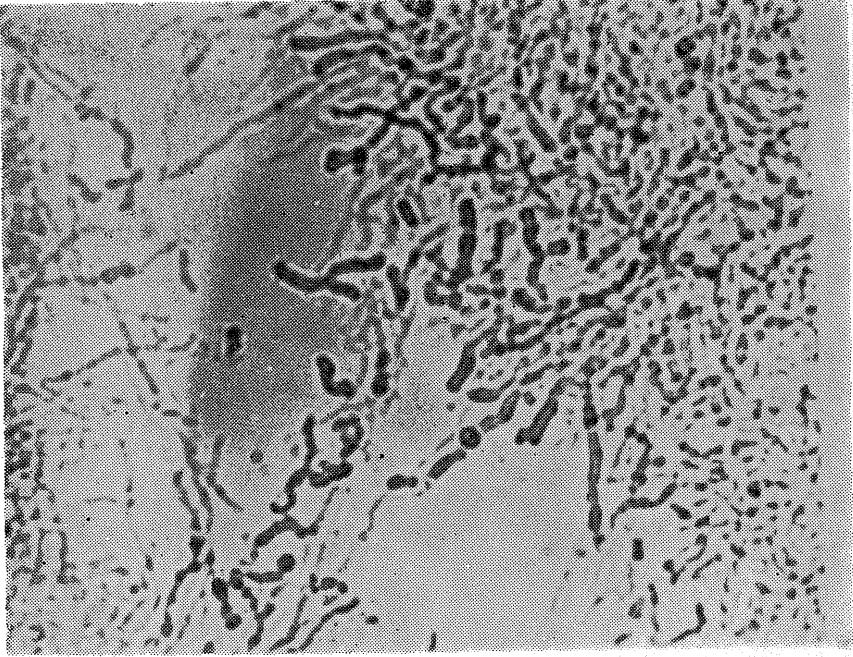
(xx) Aynı Kürsü Yöneticisi, Doçent.

Şekil : I- Generalize Favuslu vak'anın başındaki ve vücudundaki scutulumlarr (F.B. Prof. No. II662)

yalden yapılan natif preparatın ışık mikroskobu ile incelenmesinde ise kül-

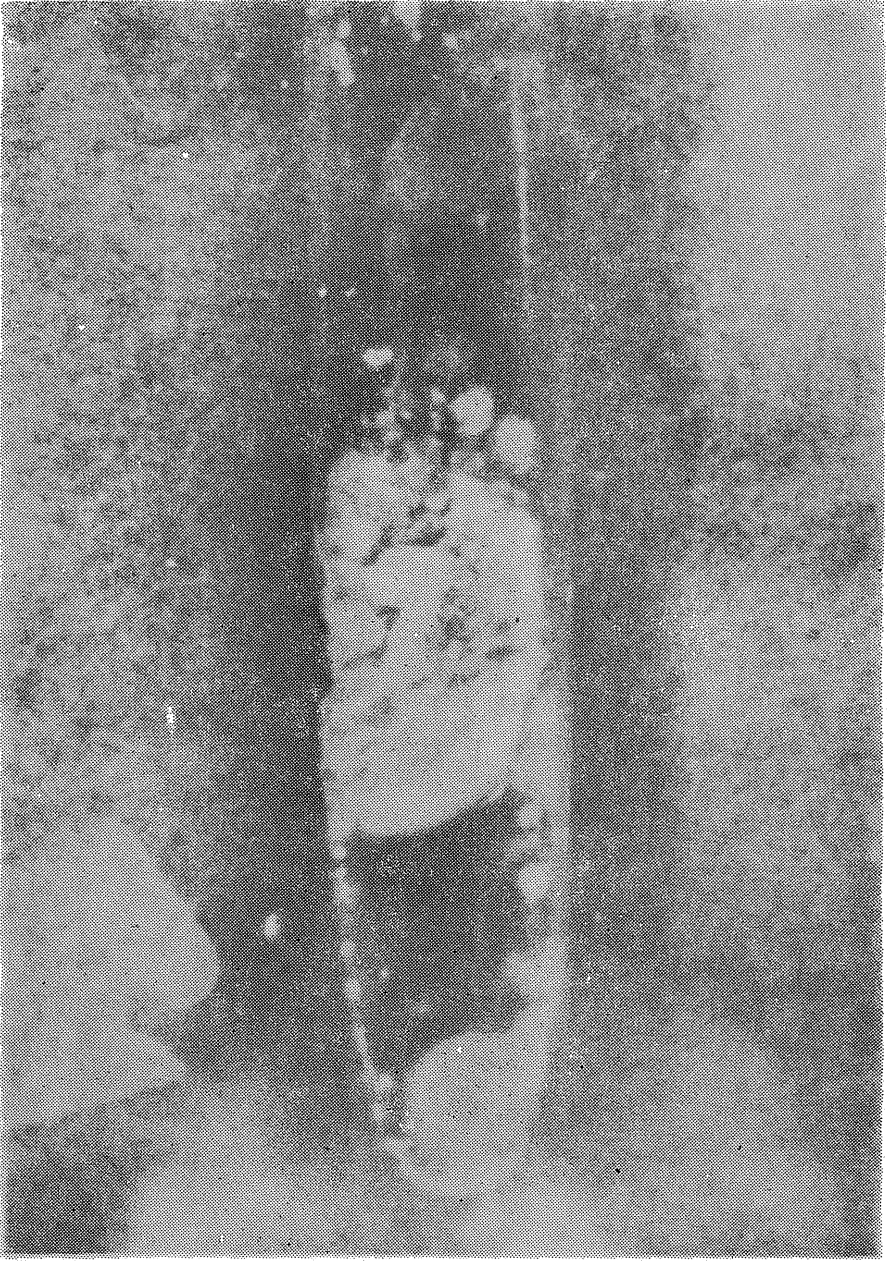
türdeki gibi favus şamdanları dikkatimizi çekti (Şekil: 2).

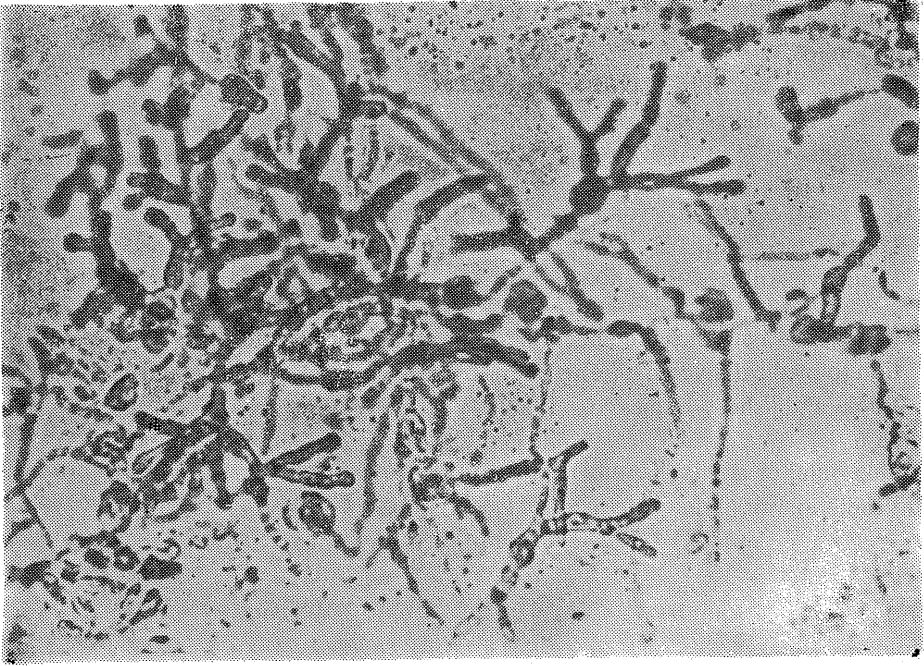
Şekil : 2- Nativ preparatta ışık mikroskopunda gövdedeki scutulumdan görülen kültürdeki gibi favu şamdanları (F.B.Prot. No. II662).

Kültür metodu ile inceleme ; Saçlı deri, deri ve tırnaktar alınan materyelin sabourand besi yerine ekilmesinden üç dört gün sonra makroskopik olarak, tüylü tozlu sarımsı beyaz esmer girintili çıkıntılı beyin girusuna benzer koloniler görüldü (Şekil 3).

Mikroskopik olarak: Koloniden alınan materyalle yapılan lactofenollü preparatların ışık mikroskopunda incelenmesinde septalı ve septasız çoğu muntazam hiyfaların ucunda oval chlamidosporlar ve bol favus şamdanları görüldü (Şekil : 4).

Şekil: 3- *Tricophyton shoeneleinii* saboraandum dekstrozlu agarında kolonilerin makroskopik görünüşü (F.B. Porot, No. II662).

Şekil: 4- Işık mikroskopunda kültürden yapılan preparatta thricophyton schoenleinii favus şamdanları (F.B.Prot. No. II662)

TARTIŞMA

Tinea favosa adı verilen bu hastalık kronik bir mantar hastalığıdır. Nadiren saçsız deride tırnakta hastalık yaptığı görülür (1,2,3) Bizim vak'amızın on seneden beri hasta oluşu ve polikliniğimize gelen favus'lu hastalar arasında tırnak özellikle deri lezyonlarına rastlamamız nadir olarak rastlamamız kaynaklarımıza uymaktadır.

Favus hastalığını yapan thricophyton schoenleinii thricophyton violaceum thricophyton verrucosum microsporum gyseum gibi dermatofitlerdir (3-4) Vak'amızdan aldığımız materyallerin sabouraudun besi yerine ektiğimizde üreyen kolonilerin şekilleri renkleri ve mikroskobik görünüşleri ile thricophyton schoenleinii'ye uymaktadır (4,5).

SUMMARY

Disseminated Favus:

A 15 years old girl with dissemi-

nated favus is presented clinical picture mycological diagnosis were discussed.

K A Y N A K L A R

- 1- Domonkos, A.N.: Andrews Disease of the Skir , Sixth edition, W.B. Saunders Company, Philadelphia, 1971, 32-0-324
- 2- Tat, A.L.: Deri ve Zührevi Hastalıkları, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 1974, 60-64
- 3- Lewis, G.M. et al.: An introduction to medical mycology, The Year Book Publisher, Chicago, 1958, 53-6
- 4- Erbakan, N., Ekmen, H. ve Yapan, Ö.: *Trichophyton schoenleinii*'nin nativ pnreparat ve koloni şekillerinin incelenmesi, Türk Hijyen ve Tecrubi Biyoloji Dergisi, I: 12-17, 1962
- 5- Ajello, L. et al: Laboratory Manual for Medical Mycology, U.S. Dept of Health, Education and Welfare, Public Health Service Communicable Disease center, Atlantic 22, Georgia 1963, D (1-53).